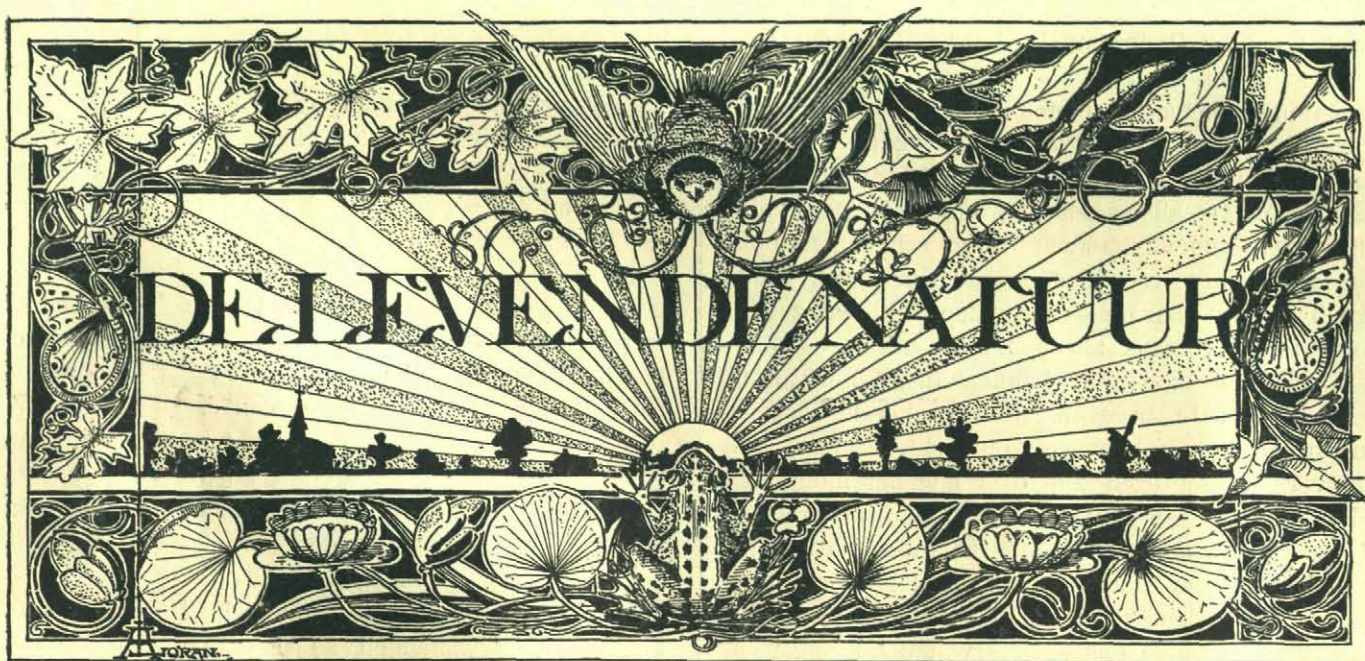

REDACTIE :

E. HEIMANS, J. JASPERS JR. EN JAC. P. THIJSSÉ.

Adres van de Redactie:

E. HEIMANS, ROZENGRACHT 63, AMSTERDAM.

UITGAVE VAN :

W. VERSLUYS TE AMSTERDAM.

Prijs per jaar f 3.60.

REIGERS en AALSCHOLVERS.

't Is nu een jaar of acht geleden, dat ik op een mooien Mei-middag voor mijn open raam zat te lezen. 't Was een Vrijdag en ik verwachtte dien avond een paar vrienden uit Londen, met wie ik de volgende dagen ons vogelrijke eiland — ik woonde toen nog op Texel — zou doorkruisen. Daarom zat ik nu alvast een paar Engelsche vogelboeken door te bladeren, want ik vind het altijd vervelend, als je met een vreemdeling loopt en naar je woorden moet zoeken.

Nu zijn er mooie Engelsche boeken over vogels; ik genoot naar hartelust en had nog het genoegen erbij, dat de spotvogel uit 't Park en die in de vlierboom van mijn buurman Klaas tegen elkaar op zongen, terwijl de spreeuwen op 't schooldak zich oefenden in de allernieuwste spreeuwengeluiden.

Opeens kwamen twee jongens uit de middelklas van mijn school hijgend en bezweet de Hollebol opstormen en zoodra ze me in het vizier kregen, riepen ze als uit één mond: „Mijnheer, mijnheer, er zijn wat een malle vogels in de eendenkooi van Teun de Boer!”

„Wat voor vogels.”

„Dat weten we niet. 't Lijken wel groote zwarte eenden en ze nestelen er ook.”

Nu, als Sam en Piet van een vogel moesten

erkennen, dat hij hun vreemd was, dan moest het voor Texel wel iets bijzonders wezen, ik maakte dan ook niet veel complimenten en een oogenblik later liepen we met z'n drietjes het dorp uit, het Schilder-end op, naar de eendenkooi, die nog een minuut of tien aan gene zijde van den Hoogen Berg ligt.

Sam en Piet vormden een firma. Samen hadden ze een collectie van vogeleieren, zelf bijeengebracht en netjes gerangschikt. Ze kenden alle Texelsche vogels en wisten elk nest op een uur in 't rond. Wij waren natuurlijk dikke vrienden en ze hadden voor mij geen geheimen. Ik hoor 't Sam o.a. nog zeggen. „Mijnheer, zei hij, als de ramen van de school zoo openstaan, dat je de blauwe lucht kan zien, dan denk ik dikwijls: wat zullen de mares nu heerlijk rondvliegen in 't weiland Waal en Burg en nu spelen de kemphaantjes aan den Motweg. Dan let ik wel eens niet op, en zoo komen de fouten in de Duitsche thema.

Daar kon ik „in” komen; daarom was ik in 't voorjaar dan maar wat zuinig met thema's en liet de kinderen liever mooie Duitsche of Engelsche „natuurversjes” uit 't hoofd leeren. Met dat al bleef de concurrentie met de vogels nog moeilijk genoeg.

Nu draafden we gezellig den Hoogen Berg op en

jawel, hoor, bij Panorama kregen we de eendenkooi in 't zicht en daar vlogen ze: drie, vier zwarte vogels met langgerekten nek en iets wits aan den snavel. 't Waren aalscholvers, daar was geen twijfel aan. Die wilden zich dus in de kooi gaan vestigen, waar tot nu toe alleen ieder jaar enkele bevoorrechte reigerparen gehuisd hadden. Ja, er schenen nu ook nog meer reigers te zijn dan in vorige jaren, want terwijl we zoo naar de kooi stonden te kijken, zagen we achtereenvolgens zeven reigers uit de boomen opstijgen, om zich met loome vlucht naar hun jachtterreinen te begeven. Reigers houden ervan, om in de avondschemering op jacht te gaan, aalscholvers daarentegen zijn over dag het monterst.

Dat was me een buitenkansje! Een echte reigeren aalscholver-kolonie op ons eiland! Natuurlijk moesten we die zaak meer van nabij bekijken, daarom stевenden we ineens door naar Oude Schild, waar we na eenige pourparlers van den kooiker de vergunning verwierven, om Zaterdagmiddag met onze Engelsche vrienden de kooi te bezoeken. De kooiker zou ons te half twee opwachten, nesten mochten we uithalen, zooveel we maar wilden, want de baas hield niet van al die vuiligheid in zijn kooi en iedereen vond 't maar beter, dat die vischdieven zoo gauw mogelijk verjaagd werden.

Sam en Piet mochten van de partij zijn en gevoelden zich natuurlijk de gelukkigste van alle stervelingen. Ook ik was echt in mijn nopjes en Young, Lawson, en Lawson Jr. niet minder. Al waren reigers en aalscholvers voor hen heel gewone vogels, het leek hun toch bijzonder interessant, dat we onze vogel-expeditie zouden beginnen met een bezoek aan een echte eendenkooi.

Van de Zaterdagochtend-schooluren weet ik niets meer, ook niet, hoeveel fouten Sam en Piet in hun werk gehad hebben. Mogelijk heb ik er ook wel een paar in laten zitten.

Tegen eenen gingen we op weg. De Engelsche heeren hadden schik in de Hollandsche schooljongens en ik mocht tolkje spelen. Een kwartier voor den afgesproken tijd zaten we al aan den slootkant bij de kooi, bij de plank, die voor brug diende, maar nu op zijn kant stond en met een hangslot was vastgemaakt. In afwachting van den kooiker hielden wij ons bezig met te luisteren naar de kleine zangvogeltjes en we wisten al spoedig, dat er graspiepers, grasmusschen, spotvogeltjes, roodstaartjes, rietzangers en winterkoninkjes nestelden. Zoo iets was niet bevorderlijk voor ons geduld en toen een kwartier na den afgesproken tijd de kooiker nog niet verschenen was, zei ik met een echt Rubicon-gevoel: „dan gaan we er zonder hem maar in.“

Ik had nog niet uitgesproken, of de jongens stonden al aan den overkant en Young, (dear old boy!)

balanceerde netjes over den wankelen plank-kant heen, zijn armen wijd uitgestrekt. Nog zie ik, hoe netjes zijn dikke kuit in bruingeruite kousen omwisselden over die plank heen. Een ander sprong over de sloot en nog een ander kroop op handen en voeten over 't smalle kantje, en dat was nog het mooist van alles!

Een smal pad wees den weg tusschen 't struikgewas door. Zwijgend betraden we 't verboden terrein, 't betooverde bosch. Inderdaad een betooverd bosch! Daar stonden tusschen de frisch-groene heesters en in de schaduw van de hooge blanke wilgen duizenden en duizenden wilde hyacinthen. Overal hyacinthjes, witte en blauwe, dicht opeen aan den rand van 't pad, zoodat 't haast niet mogelijk was, voort te gaan zonder ervan te vertrappen. Och, wat was dat mooi!

En wat waren die Engelschen blij! Neen witte „bluebells“, die hadden ze nog nooit in 't wild gezien. Zou de kooiker ze ook hebben aangeplant? 't Deed me genoeg te kunnen verzekeren, dat dit niet 't geval was, en dat in nog meer kleine boschjes op 't eiland deze getuigen van vroegere woudpracht te vinden waren. Maar zooveel als hier had ik er ook nog nooit gezien. 't Is alleen in eendekooien, dat dergelijke verrassingen te verwachten zijn.

Intusschen waren we verder gegaan. We kwamen aan een opening in een aarden wal en daar lag de kooi-vijver voor ons: een groote stille plas, rondom begroeid met riet. Een paar makke kooi-eenden zwommen tusschen de gele plompen, die hier en daar al begonnen te bloeien.

Maar daar keken we niet lang naar. Wat 't meest onze aandacht trok, dat waren de boomen die op den aarden wal stonden: wilgen en populieren en bijna allemaal dood. Wat een contrast met de hyacinthjes van daareven! Hier was de grond bedekt met allerlei vuil en afval. Geraamten van visschen, half afgeknaagde visschen, leege eierschalen, gebroken eieren met bloederig struif bedekten hier den grond, alles afkomstig van het veertigtal nesten, daar hoog in de boomen, waaruit bij onze nadering aalscholvers en reigers klapwiekend opvlogen.

En nu de boomen in! De klauterpartij was niet geheel en al ongevaarlijk, want de meeste boomen waren gedood, vermoord door de reigers en aalscholvers. 't Beste was maar, iederen tak met een paar flinke rukken te probeeren. Ik stond wat een angst uit om Sam en Piet, die geen gevaar schenen te duchten en natuurlijk weer 't allereerst in de hoogste toppen zaten. „Och, ziet u, zei Piet later eens, u denkt, dat we onvoorzichtig zijn, maar we weten gerust wel, of een tak ons dragen kan of niet. En met slootje springen ook. Hoe vaak krijgen wij een ongeluk? Bijna nooit!“ En Pietje had gelijk.

Die jongens kunnen met hun lichte lichaam en lenige ledematen heel wat meer wagen, dan wij, ouderen.

De jonge Lawson hield zich ook best; hij kwam overal waar hij wezen wilde, en Young klom bij Sam en Piet boven in een boom, en liet mij toen tot hun speciale stichting vertalen, op wat voor manier hij op de Fidsji eilanden boven in de palm-boomen geklauterd was.

Merkwaardig was het, hoe de vogels zich onder deze omstandigheden gedroegen. Ze waren niet allen weggevlogen; veel trouwe moeders waren op 't nest blijven zitten. Als je dan in een boom klom en 't nest naderde, dan kwam daar over den rand een puntige snavel van een reiger of een vinnig gekromde aalscholverbek en de grimmige, groene oogen voerspelden dan weinig goeds. Als de vogels gewild en gedurfd hadden, zou niemand aan hun nest hebben geraakt! Ik voelde me dan ook als leider van de tocht verplicht, om iedereen aan te manen, toch vooral op zijn oogen en handen te letten.

Maar de arme vogels dachten er niet aan. Nog voor een hand hun nest bereikte, vlogen ze op: de aalscholvers verdwenen meteen, maar de reigers bleven in wijde kringen boven de kooi rondzweven. Onder 't opvliegen schreeuwden ze een keer „kaa, kaa“, de aalscholvers zeiden niets.

Hun nesten leken veel op elkaar, alleen waren die van de aalscholvers vuiler dan die van de reigers. De eieren van de laatste waren mooi blauw, terwijl die van de eerste met een witte korst bedekt waren. In geen enkel nest waren meer dan vier eieren.

Intusschen waren nog een paar visschersjongens van Oude Schild in de kooi gekomen. Ze hadden zeker van de voorgenomen expeditie gehoord en wilden er mee van profiteren. Nu, ze deden hun werk niet ten halve. Met echte visschers-haat jegens vischdieven beklommen ze de boomen en 't eene nest na 't andere tuimelde ter aarde, zoodat binnen een half uur de heele reiger- en aalscholverkolonie zoo mogelijk nog grondiger verdelgd was dan Carthago anno 146 v. C.

Toen de beweging op zijn drukst was, kwam eindelijk de kooiker opdagen. En nu moet je eigenlijk zelf kooiker zijn, om te kunnen beseffen wat er in dien man zijn gemoed omging, toen hij daar een dozijn menschen, die zonder zijn verlof de kooi betreden hadden in zijn heiligdom bezig zag. Hij was er dan ook in 't geheel niet tevreden mee, hoe het hem ook gelegen kwam, dat de vogels verjaagd waren, en 't kostte mij heel wat diplomatie, om te maken, dat hij niet de eenige mensch in de kooi was, die ontevreden bleef.

Maar hij betrachtte de echt Texelsche gastvrijheid tegenover vreemdelingen, joeg zijn eigen dorpsgenooten de kooi uit en stond toe, dat wij nog eenigen tijd genoten van de wilde hyacinthen en van de kleine vogeltjes. Toen gingen we heen.

Sam en Piet sloegen dadelijk den weg in naar den Burg, ieder met een grooten, rooden zakdoek vol reiger- en aalscholvereieren. Wij zelf begonnen onzen eigenlijken tocht en misschien vertel ik later nog wel eens welke avonturen de drie Engelschen en twee Hollanders op dien onvergetelijken Zaterdagmiddag nog beleefd hebben.

JAC. P. THIJSSÉ.

T W E E K O U K L E U M E N .

Wat was een bedenkelijk geval in de eerste dagen van Maart. De kikkers en salamanders waren in 't heerlijke voorjaarszonnetje wat te vroeg wakker geworden, en zouden nu gaan bruiloft houden.

De feestpakjes waren reeds aangetrokken, toen opeens die verraderlijke noordenwind kwam met hagelvlagen en sneeuwstormen. Zij waren als beteuterd en paarsgewijze zaten ze verkleumd in 't riet; hier en daar zelfs bij een groote klomp eieren, die binnen eenige dagen in het late ijs zaten vastgevroren.

Verleden week las ik ergens van bevroren zalm, die, nadat ze zachtken in koud water is ontdooid, weer springlevend wordt.

Als 't waar is!

Ik zal goed opletten, of de aanstaande kikkerlarven evenzoo ongedeerd uit het ijs zullen komen als die Amerikaansche zalm.

Ik sprak van den bruiloftstooi der amphibiën. Zij doen zich, als alle dieren, ook voor ons oog het aangenaamste voor in den paartijd.

's Zomers is de bruine of de groene vorsch werkelijk alles behalve leelijk. Menige keukenmeid tooit zich met minder smaak. Maar — op de bruiloft laat de kikvorsch zijn mooie pak thuis. Eenkleurig, donker, juist als de modder, waaruit hij zoo pas is te voorschijn gekomen.

Daar komt nog bij, dat zij zoo vadsig en loom zijn, en niets vertoonen van de vlugge bewegingen